

Законодавство з регіонального розвитку

**Проф. д-р Дітер Шиманке
Київ**

11 квітня 2008 року

I. Основи

Регіональний розвиток та планування
розвитку територій у системах з
ринковою економікою

Які сфери слід регулювати?

Двома важливими сферами є:

- Структурна політика
- Розвиток територій

Хто ухвалює рішення з регіонального розвитку?

- У системі з ринковою економікою передусім приватний сектор
- Публічний сектор забезпечує рамкові умови та вирішує конфлікти при використанні територій
- Держава та публічне управління застосовують інструменти для позитивного впливу на регіональний розвиток (переважно непрямі інструменти)
- Адміністративно-територіальні структури є суттєвим чинником для регіонального розвитку

II. Структура закону з регіонального розвитку

- Слід врегулювати дві сфери: регіональна структурна політика та планування розвитку територій
- У Німеччині ці сфери врегульовані у двох різних системах законів: закон про спільне завдання ‚Поліпшення регіональної економічної структури‘ (федеральний закон); закон про територіальне планування (земельний закон)
- Однак обидві сфери можна звести в одному кодексі

1-а частина: принципи та цілі

- Принципи та цілі планування розвитку територій визначені передусім у законах про територіальне планування (див. §§ 1 та 2 баварського ЗТП)
- Принципи та цілі регіонального розвитку визначені передусім у законі про спільне завдання ‚Поліпшення регіональної економічної структури‘ (§§ 1 та 2)

2-а частина: робочі інструменти

Закон може створити в першу чергу наступні інструменти:

- програми та плани розвитку (довготермінова орієнтація)
- регіональні плани
- програми сприяння (середньо- та короткотермінові)

3. Організація

- Адміністративно-територіальна структура є важливим чинником для регіонального розвитку та планування розвитку територій
- Співвідношення між територією планування та територією управління важко встановити організаційно
- Якщо територія планування та територія управління не співпадають: необхідні організація та процедура координації

4. Процедура

- Норми щодо створення та використання робочих інструментів (див. п. 2)
- Координація з політико-адміністративною системою
- Участь адресатів та інших інституцій

5. Спеціальні процедури планування розвитку територій

Процедура планування системи розселення та землекористування, особливою мірою з приводу великих проектів: див. розділ 4 (§§ 21 та наст. Баварського ЗТП)

6. Економічні інструменти регіонального розвитку

- Сприяння інвестиціям промислової економіки (дотації; податкові пільги)
- Сприяння потенціалу малих та середніх підприємств
- Сприяння публічній інфраструктурі
- Сприяння регіональному “людському капіталу”

7. Фінанси

- Принцип для публічних фінансів: хто приймає рішення у справі, той має фінансувати з власного бюджету
- Тобто система публічних фінансів має кореспондувати з розподілом завдань та функцій
- Прямі інструменти (дотації) закладаються у відповідні бюджети
- Непрямі інструменти, особливо податкові втрати, важче визначити, однак їх теж треба відображати

8. ЗВІТНІСТЬ

- У Німеччині існує тривала традиція звітності у плануванні розвитку територій
- Однак важливі моніторинг та аналіз регіонально-політичних програм сприяння (передусім у структурних фондах Європейського Союзу)

9. Парламент та участь політики

- Дилема демократії: регіональний розвиток та територіальне планування здійснюються виконавчою владою. Для парламенту існує проблема участі.
- Ще важче вирішити проблему участі громадян в ухваленні рішень; це особливо виразно виявляється у конфліктах навколо великих проектів